

V Bruseli 23. mája 2023
(OR. en)

9043/23

**Medziinštitucionálny spis:
2008/0140(CNS)**

**SOC 296
ANTIDISCRIM 41
MI 372
JAI 554
FREMP 131**

SPRÁVA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	8468/23
Č. dok. Kom.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Predmet:	Návrh smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu – <i>správa o pokroku</i>

I. ÚVOD

Komisia 2. júla 2008 prijala návrh smernice Rady, ktorej cieľom je rozšíriť ochranu pred diskrimináciou na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie na oblasti mimo zamestnania. Navrhovaná horizontálna smernica o rovnakom zaobchádzaní by mala doplniť existujúce právne predpisy ES¹ v tejto oblasti a zakázať diskrimináciu z uvedených dôvodov v týchto oblastiach: sociálna ochrana vrátane sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti; vzdelávanie a prístup k tovarom a službám vrátane bývania.

---

¹ Najmä smernice Rady 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES.

Veľká väčšina delegácií návrh v zásade privítala, mnohé z nich schvaľujú, že má za cieľ doplniť existujúci právny rámec riešením všetkých štyroch dôvodov diskriminácie prostredníctvom horizontálneho prístupu.

Väčšina delegácií potvrdila, že je dôležité podporovať rovnaké zaobchádzanie ako spoločnú hodnotu v EÚ. Niekoľko delegácií zdôraznilo význam návrhu najmä v kontexte Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD). Niektoré delegácie by však uprednostnili ambicióznejšie ustanovenia týkajúce sa zdravotného postihnutia.

Aj keď niektoré delegácie vyzdvihujú dôležitosť boja proti diskriminácii, spochybňujú potrebu tohto návrhu Komisie, ktorý v prípade niektorých aspektov považujú za zásah do vnútroštátnych právomocí v rozpore so zásadami subsidiarity a proporcionality. Niektoré delegácie tiež požiadali o spresnenia a vyjadrili obavy najmä v súvislosti s nedostatočnou právnou istotou, rozdelením právomocí a s praktickými, finančnými a právnymi dôsledkami návrhu.

Dve delegácie trvajú na všeobecnej výhrade v súvislosti s návrhom ako takým.

V súčasnosti majú všetky delegácie k zneniu všeobecnú výhradu preskúmania.

Delegácie CZ a DK trvajú na výhradách parlamentného preskúmania. Komisia podporuje hľadanie kompromisu, v tejto fáze však trvá na výhrade preskúmania k akýmkoľvek zmenám svojho pôvodného návrhu.

Európsky parlament prijal stanovisko 2. apríla 2009² v rámci konzultačného postupu.

V dôsledku nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 sa na uvedený návrh teraz vzťahuje článok 19 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; po získaní *súhlasu* Európskeho parlamentu je preto potrebné jednomyselné rozhodnutie Rady.

---

² Pozri dokument A6-0149/2009. Súčasný Parlament vymenoval za spravodajkyňu Alice Kuhnkeovú (SE/Skupina zelených/Európska slobodná aliancia).

II. PRÁCA RADY POČAS ŠVÉDSKEHO PREDSEDNÍCTVA

V nadväznosti na rokovania v rokoch 2021 a 2022, ktoré sa vo veľkej miere zameriavali na ustanovenia týkajúce sa zdravotného postihnutia³, pokračovala pracovná skupina pre sociálne otázky⁴ v skúmaní spisu na základe orientačnej poznámky⁵, ktorú predložilo švédske predsedníctvo.

Predsedníctvo v orientačnej poznámke vyzvalo delegácie, aby uviedli, či považujú za potrebné ďalšie upresnenie niektorých kľúčových ustanovení týkajúcich sa *pojmu diskriminácie* (článok 2), *rozsahu pôsobnosti* (článok 3) a *primeraného prispôsobenia pre osoby so zdravotným postihnutím* (článok 4a).

Veľký počet delegácií nevidí potrebu ďalej tieto prvky upresňovať. Jedna delegácia zopakovala názor, že návrh nerešpektuje zásadu subsidiarity. Iné považujú za potrebné, aby sa na týchto troch bodoch, ako aj iných častiach textu ďalej pracovalo. Počas rokovania sa okrem iného nastolili tieto otázky:

Článok 2 – Pojem diskriminácie

Podľa jednej delegácie by sa mal pojem diskriminácie jasnejšie vymedziť, aby sa vyhlo právnej neistote a aby tento pojem v budúcnosti nemusel vykladať Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ).

Podľa niektorých delegácií by sa mal v článkoch, ako aj v odôvodneniach upresniť pojem *diskriminácie z viacnásobných dôvodov* (vrátane prierezovej diskriminácie).⁶

Podľa niektorých delegácií by sa mali do textu vrátiť pojmy *diskriminácia na základe vzťahu* a *diskriminácia na základe domnienky*.

Podľa jednej delegácie by sa mal rozsah pôsobnosti smernice rozšíriť popri sexuálnej orientácii aj na rodovú identitu a rodové vyjadrenie.

---

³ Pozri dokumenty 9109/21, 14046/21 a 13070/22.

⁴ Zasadnutie sa uskutočnilo 11. mája 2023.

⁵ 8468/23.

⁶ Pozri aj odôvodnenie 12ab.

Niektoré delegácie považovali za potrebné upresniť ustanovenia o prípustných rozdieloch v zaobchádzaní pri poskytovaní finančných služieb na základe veku alebo zdravotného stavu okrem iného v kontexte Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD).

Článok 3 – Rozsah pôsobnosti

Podľa jednej delegácie by sa mali upresniť ustanovenia o „veku“, aby sa vyhlo právnej neistote a aby tieto ustanovenia v budúcnosti nemusel vykladať SDEÚ.

Podľa jednej delegácie by sa mal vypustiť podmieňujúci odkaz na vnútroštátne „právne tradície“, aby sa zaručilo dodržanie prednosti práva EÚ (článok 3 ods. 1). Jedna delegácia spochybnila aj vylúčenie nárokov na sociálne zabezpečenie súvisiacich s rodinným stavom z rozsahu pôsobnosti smernice.

Článok 4a – Primerané prispôsobenie pre osoby so zdravotným postihnutím

Niektoré delegácie považovali za potrebné, aby sa upresnili špecifické práva a výnimky vyplývajúce z ustanovení o primeranom prispôsobení vrátane pojmu neúmerného zaťaženia. Niekoľko delegácií pripomenulo, že je dôležité zachovať súlad s dohovorom UNCRPD, a varovali pred akýmkoľvek oslabením ustanovení o zdravotnom postihnutí vrátane dlhšej lehoty predpokladanej na vykonanie požiadavky zabezpečiť primerané prispôsobenie (článok 15 ods. 2). Podľa jednej delegácie by sa mali do textu vrátiť ustanovenia o prístupnosti.

Jedna delegácia tiež poukázala na potrebu vypustiť alebo zosúladiť článok 12 vzhľadom na prebiehajúcu diskusiu o navrhovaných smerniciach o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie.

Zástupca Komisie vyzdvihol potrebu zachovať ambicióznosť, pokiaľ ide o ochranu pred diskrimináciou na základe zdravotného postihnutia, a vyjadril názor, že smernica sa musí v čo najväčšej možnej miere vykladať v súlade s UNCPRD. Pokiaľ ide o prístupnosť, zástupca Komisie poznamenal, že ustanovenie v pôvodnom návrhu o tom, že smernicou nie sú dotknuté ustanovenia práva Únie, pokiaľ ide o prístupnosť v súvislosti s konkrétnym tovarom alebo službami, sa v súčasnom znení zachovalo (článok 4a ods. 4). Pokiaľ ide o vypustenie ustanovení o účinnom nediskriminačnom prístupe, zástupca Komisie tiež pripomenul, že je potrebné zaručiť, aby sa touto zmenou neznížila ochrana osôb so zdravotným postihnutím v oblastiach, na ktoré sa smernica vzťahuje.

III. ZÁVER

Veľký počet delegácií opätovne potvrdil, že návrh podporuje a že by sa mal čo najskôr prijať, pričom mnohé uviedli, že by smernicu dokázali podporiť v jej aktuálnom znení. Zástupca Komisie upozornil na to, že Komisia naďalej považuje prijatie návrhu za prioritné a je ochotná naďalej podporovať rokovania, aby sa v spise pokročilo. Vzhľadom na to, koľko času uplynulo od prvého predloženia návrhu, by si tiež niekoľko delegácií želalo rokovania na politickej úrovni, aby sa podľa možnosti prekonala patová situácia.

Hoci sa na posledných rokovaniach, počas ktorých sa opäť ukázalo, že návrh smernice má širokú podporu, dosiahol určitý pokrok, ak sa má v Rade dosiahnuť požadovaná jednomyseľnosť, vyžaduje si to ešte značné úsilie.